

Sjónarmið

SEV-umboðsnevndarlimur um vatnorkuútbyggingina:

Ørskapur at halda fram her og nú

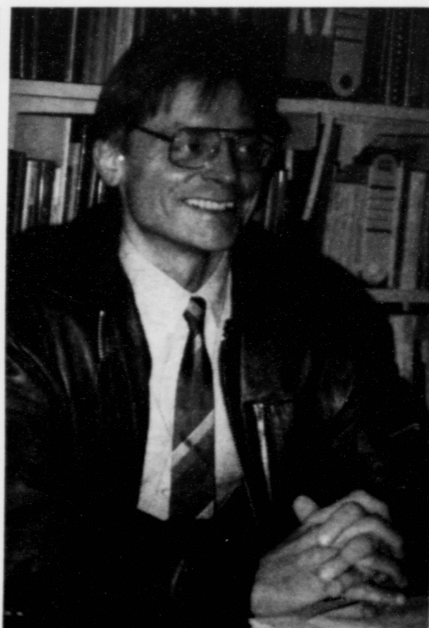
Alt bendir á, at umboðsnevnd SEV's komandi týsdag tekur støðu til, um 120 mió skulu nýtast til framhaldandi vatnorkuútbygging í Eysturoy. Fær uppskotið meirluta í umboðsnevndini, hevur leiðsla SEV's friar hendur. Tá verður neyvan nakar, ið verður førur fyri at stöðga ørskapinum aftur. Í nýggja samgonguskjalinum stendur eisini, at vatnorkuútbyggingin skal stuðlast. Umboðsnevndin eigur tó at vísa hesum frá sær – ið hvussu so er í fyrstu syftu – tí hon stendur púrasta á berum, hon hevur einki stöði at byggja sína avgerð á. Og sporini, sum vatnorkuútbyggingin í 80'unum hevur sett, áttu at verið so mikið grefflig og ræðandi, at umboðsnevndin hugsaði seg um meira enn eina ferð.

Vatnorkuútbyggingin í 80'unum, ið skuldi kosta 200 mió, kostaði 500 mió, tá ið samanum kom. Onkur sigur tó nóg meir, men hesa upphædd nevnr leiðslan so sjálv, hóast long tíð gekk, áðrenn hon viðgækk tað. Leiðsla SEV's hevur tó alla tíðina sytt fyri at kanna víðurskiftini, og tí fær helst eingin nakrantíð at vita, hvussu nógví for ímillum skins og hold, og í hvørjum lummum hesin peningur endaði. Ævintýrið verður hildið loyniligt fyri umboðsnevndini og Føroya fólk. Vert er í hesum sambandi at minna á ta misgerð, ið varð framd, tá ið danska byggifyritøkan Højgaard & Schultz fekk einkarrætt til alla vatnorkuútbygging í Eysturoy. Henda fyrítøka hevur so fingið sín part, eingin ivi um tað.

Umboðsnevndin tikin á bói mitt í 80'unum

Í 80'unum eydnaðist tað leiðslu SEV's at fáa meirluta í einari ófyrirreikaðari umboðsnevnd. Mær er fortalt, at limirnir í umboðsnevndini vistu lítið og einki um nágreiniliga ætlanirnar fyrr enn á sjálvum fundinum. Tástani fingur teir útflyggjað skjól, vakrar skreyttalddarar, sum tað illa bar til at siga nei til. Tásitandi landsstýri – ið var manna sum í dag – segði bara ja og amen, hóast ein meriluta av bý- og bygðarráðslimum um alt landið var ímóti. Løgtingið kom mæð vitandi ongantíð av álvara uppi leikin.

Hetta mistak hevur Føroya fólk so sviðið fyrri nú í mong ár – við risahøgum

elgjöldum. Alt bendir nú á, at søgan fer at endurtaka seg.

Í byrjanini av 90'unum eydnaðist tað umboðsnevndin hjá SEV at strika vatnorkuútbyggingina av tí fleiri umboðsnevndin góðkennir á hvørjum ári. Nú bar ikki longur til hjá leiðslu SEV's at halda fram við vatnorkuútbyggingini, sum henni lysti. Skuldi tað gerast, mátti umboðsnevndin spyrjast. Og tað verður so helst gjørt komandi týsdag.

Søgan endurtekur seg

Í 1995 var nógví skrivning um SEV, eisini um risa-dýru vatnorkuútbyggingina og tann loyniliga sáttmálan við Højgaard & Schultz. Men leiðsla SEV's himprast ikki. Á ársfundi SEV's í oktober 1995 hevði hon á figgjarætlanini fyrri 1996 sett eina upphædd uppá 1 mió av til at kanna eitt møguligt framhald av vatnorkuútbyggingini í Eysturoy. Hetta mál varð ikki víðgjørt serstakt, men var ein partur av savnaðu figgjarætlanini. Leiðslan fekk peningin til kanningina, og boðað varð frá, at umboðsnevndin fór at verða kallað inn til várs – várið 1996 – har stöðga skuldi takast til framhaldandi útbýgging.

Fyri einari viku síðan kom so innkallingin. Skráin fyri fundin 18. juni er »Framhald av vatnorkuútbyggingi í Eysturoy og frágreiðing um vindorku«. Hvi vindorkan er komin við, kann ein bara gita um. Hann, ið hevur fylgt við,

hevur lagt til merkis, at SEV seinastu tíðina hevur havt nógví smáarbeiði í gongd um landið. Á henda hátt vónar leiðslan helst at kunna keypa sær samhuga fyri vatnorkuni, og tí er vindorkan eisini sett á skránnar.

Ein avgerð út í bílan heim

Nú hevði ein ventað, at ymiskt tilfar varð sent út saman við innkallingini, t.d. kanningin. Men í brævjálfvanum var bara fundarinnkallingin, so alt, umboðsnevndarlimirnir vita frammanundan, er ein setningur við 9 orðum. Teir eru tí fullkomuliga ófyrirreikaðir og standa púrasta á berum, tá ið teir koma á fund. Vita ikki, hvørji uppskot eru í væntu og hvørji alternativini eru. Kenna ikki kostnaðin og hava ongur útrokningar sæð ella fingið nakra frágreiðing um teknilg víðurskifti. Og ikki eitt orð um tann vanlukkuliga sáttmálan við Højgaard & Schultz.

Er ætlanin hjá leiðsluni, at vit sum umboðsnevndarlimur skulu taka avgerð á hesum grundarlagi, so Gud náði okkum.

Men hvussu nú við kanningini til 1 mió? Er hon gloymd. Nei, tað man hon ikki vera. Leiðslan hevur bílagt eina »niður-stöðu«, og helst liggur hon skínandi vøkur frammanfyri umboðsnevndarliminum, tá ið teir koma fund. So komandi týsdag verður ikki bara borðreitt við døgurða á Hafnia, men eisini

við glitrandi pappíri. Og hvat sigur so ein meðal hampa føroyingur, tá ið hann hevur skaffað. Hann sigur so pent manga takk, og helst takkar hann á sama hátt fyri glæstrifaldaran (frá Højgaard & Schultz?) við at siga ja til framhaldandi útbýgging.

Umboðsnevndin aftur takast á bóli

Eins og gjørt varð mitt í 80'unum er ætlanin at taka umboðsnevndina á bóli. Tá ið so umboðsnevndin hevur sagt ja, so er vunnið hjá leiðslu SEV's. Løgtingið fær einki gjørt, teir eru farnir í summarfri, og í Nesinum hevur SEV-leiðslan fullan stuðul. Altið man vera nakað gott, tí roknskaparstjóri SEV's varð so seint sum í vár valdur av landsstýrinum í tann máttmikla Figgjargrunnin. Og sjálvsagt eigur ikki at verða gloymt, at tað júst eru faddramir báðir at tí gøduraktu vatnorkuútbyggingina í Eysturoy, sum í dag mynda landsstýrið – Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin.

Í hesi grein verður ikki skifti orð um tað rætta í at halda fram við vatnorkuútbyggingini. Men skal eg víðganga, at eg eri sera ivingarsamur, bæði tá ið tað víðvíkur tí búskaparliga og tí vístfrøðiliga. Henda grein snýr seg bara um ta marghúttliga mannagongd, sum SEV-leiðslan er serkæn í at nýta.

Áheitan

Ársfundurin 1995 vísti, at nógví umboðsnevndarlimir eru ímóti vatnorkuútbyggingini, ið hvussu so er her og nú. Onkur hevur eisini gjørt vart við seg alment í hesum máli. Eisini trúgvi eg, at nógví bý- og bygðarráðslimur eru ímóti ætlanini.

Men ikki bara vit, sum eru ivingarsamir ella ímóti, eiga at standa saman. Eisini tit, sum eru fyri, eiga at gera tað. Tað ber heilt einfalt ikki til at taka eina avgerð á fyriliggjandi grundarlagi. At leiðsla SEV's ætlar at tvinga okkum til tað, líkast svartasta ongum. Vit hava eina skyldu mótevnis Føroya fólk, sum sjálvsagt fer at merkja avleiðingarnar, verður ein skeiv avgerð tikið.

Eg havi áður heitt á okkara politikarar um at taka lut í orðaskiftinum um vatnorkuútbyggingina, men lítið hevur verið at hoyrt. Politikararnir eru kanska allir sum ein samdur við Annfinn Kallsberg, formann Fólkaflokksins. Hann segði í heyst, minnst meg rætt, at tilfar spurn-

ingur skuldu politikararnir ikki blanda seg uppi, tað átti SEV sjálv at gera av.

Um SEV einsamalt skal avgera landsins orkupolitik, er tað ein vanlukka. Og neyðars land, sum hevur so veikar politikarar, at teir onga meining hava um hetta týðandi øki. Kortini fer landsstýrið helst at leggja eina tóma orðing í nýggja samgonguskjalinum til grundar fyri sínari stöðutakan.

Vónandi fara eisini onnur at luttaka í orðaskiftinum. Okkurt hevur verið at sæð. Karl Nolsøe hevur í beinrakum og bersøgnum greinum skrivað um sambandið millum SEV og Højgaard & Schultz. Atli Dam hevur sett eitt stórt spurnartekin við tann upplýsta kostnaðin av vatnorkuútbyggingini. Somuleiðis Tormóður Dahl, sum eisini vil vera við, at tær teknilgu avgerðirnar hava verið skeivar.

Ílt er at siga, hvussu fer at gangast týsdagin. Ikki minst, tí eingin úttan leiðslan veit, hvørji uppskot verða sett fram (og sleppa at verða sett fram). Mangt bendir tó á, at tveir reiðuliga javnt stórir bólk- ar eru í umboðsnevndini, og at atkvøðugreiðslan tí kann ganga báðar vegir.

Undir Fjalli 11.6.1996

Kjartan Olsen
SEV-umboðsnevndarlimur

E.S. At enda skal eg gera vart við, at hesin umboðsnevndarfundur – eins og so mangir undan honum – fer fram á ólógligum grundarlagi. M.a. eru mál ikki við, ið annars hava verið skotin upp til skránnar. Men titkin »pettissur« týkjast tíverri ikki at hava áhuga hjá myndugleikum og fjølmiðlum, so lat tað fara í hesum umfari.

Forsetaval verður í Íslandi 29. juni

Tey ið ætla sær á val, kunnu velja á skrivstovuni í J. C. Svabosgøtu 31, Tórshavn 14., 17., 18. og 19. juni kl. 9–11 og 14–17.

Valrætt hava tey, ið hava fylt 18 ár og eru flutt úr Íslandi eftir 1. desember 1987.

Íslenska konsulatíð í Tórshavn

Poul Mohr

Bókhaldari M/K

Arbeiði inniheldur millum annað:

- Allar bókingar og fakturering
- ajurferðing av skuldarum og ognarum
- innkrevjing av peningi
- alla pappirsavgreiðslu í samb. við innfl. av vøru

Fyrirum er um tú

- kann arbeiða sjálvstøðugt
- fyrr hevur arbeitt við Concordebókhaldskipan
- hevur royndir við toll- og mvg avgreiðslu
- kennir til vanligu arbeiðsgongdir á kontóri

Umsóknir skulu vera okkum í hendi seinasta lagi mánadagin 24. juni 1996.

Amboð & Maskinur

Jónas Broncksgøta 25
Postboks 2016

165 Argir,

Tlf 10444